

Til Cavlingkomiteen

Undertegnede indstiller **Nagieb Khaja, Jeppe Findalen, Magnus Mio** og **Thomas Foght** til Cavlingprisen 2021 for deres afdækning i Ekstra Bladet af regeringens dobbeltspil i sagen om de danske børn i Syrien.

De gjorde med deres artikler det vigtigste, som journalister kan gøre: Gennem vedholdende arbejde afslørede de magthavernes forsøg på at føre befolkningen bag lyset.

Og de gjorde det med så stor effekt og troværdighed, at regeringen – presset af støttepartierne reaktion på kendsgerningerne - blev tvunget til at foretage en opsigtsvækkende kovending, og hente tre af de danske mødre og deres 14 børn hjem til Danmark, stik imod blandt andre statsminister Mette Frederiksen's ofte gentagne mantra om, at mødrene havde vendt Danmark ryggen, og at vi derfor intet hensyn skyldte dem - og børnene måtte tage konsekvenserne af mødrenes beslutning.

Det begyndte i december 2020 med afsløringen af, at PET i en trusselsvurdering i foråret 2019 havde vurderet, at de danske børn i Al Hol- og Al Roj-lejrene i Syrien på grund af deres unge alder ikke ville udgøre en trussel, hvis de kom hjem til Danmark. Tværtimod kunne børnene komme til at udgøre en trussel, hvis de forblev i lejrene, blev radikaliseret og senere søgte mod Danmark.

Udsagnene indgik i PET's faste, årlige trusselsvurdering, men en sådan blev helt usædvanligt ikke offentliggjort i 2019. Til gengæld havde Justitsministeriet forsøgt at få PET til at ændre vurderingen vedrørende børnene i Syrien, fortalte de fire journalister med baggrund i anonyme kilder.

Journalisterne afdækkede også, hvordan Udenrigsministeriet havde syltet en stribe udtalelser fra eksperter (herunder to, udpeget af UM selv), om børn, som risikerer varige psykiske skader, på trods af at udenrigsminister Jeppe Kofoed havde sagt, at børnene kunne hentes hjem netop i den situation. I stedet bestilte Jeppe Kofoed nye undersøgelser, da han havde modtaget en PTSD-diagnose på en fireårig pige.

Sagen blev alvorligt skærpet, da journalisterne i marts 2021 afslørede endnu en efterretningsrapport, som regeringen havde lagt låg på, og muligvis heller ikke havde orienteret Folketinget om:

Forsvarets Efterretningstjenestes oplysninger om, at Islamisk Stat systematisk arbejdede på at radikaliserer børn i lejrene, som var ned til 10 år gamle, for senere at sende dem til deres hjemlande for at begå terror. Ifølge efterretningerne skulle det ske både ved at smugle børnene ud af lejrene, og ved at Kalifatets Løveunger, der er Islamisk Stats børneafdeling, havde etableret sig i et lukket anneks i Al Hol-lejren, hvor nogle af de danske børn opholdt sig. Tilsyneladende en bekræftelse af PET's tidligere vurdering af risikoen ved at lade de danske børn blive i lejrene.

Måned efter afslørede de fire journalister, at flere centrale ministre i Mette Frederiksen's regering i sommeren 2019 fik den centrale PET-vurdering om børnene i Syrien, men at flere ministre i syv måneder skjulte den viden for resten af Folketinget, selvom der var samråd, lovændringer og heftig debat om sagen. Sten Bønsing, professor i forvaltningsret ved Aalborg Universitet, vurderede, at ministrene havde "bevæget sig på kanten af vildledning".

Støttepartier truede nu med at vælte udenrigsminister Jeppe Kofoed, og måneden efter vendte regeringen 180 grader rundt: Nu skulle tre kvinder og deres i alt 14 børn hentes hjem til Danmark.

Da udenrigsminister Jeppe Kofod og justitsminister Nick Hækkerup redegjorde for, hvorfor regeringen nu gjorde det modsatte af, hvad den hidtil havde sagt, brugte de præcis det grundlag, som de havde haft i to år, og som chefen for PET Finn Borch gentog på pressemødet.

Facit var, at de fire journalisters afsløringer i Ekstra Bladet havde presset regeringen til at handle på de oplysninger, som den havde haft hele tiden.

Den grundige, undersøgende journalistik på et enestående vanskeligt felt, som involverer Danmarks hemmelige tjenester, førte til de afgørende afsløringer. De blev suppleret med reportager, hvor børn i lejrene fortalte om deres liv, og med interviews med deres familier i Danmark, som satte menneskelige ansigter og følelser på den principielle diskussion.

Det er væsentligt, det er vedholdende, det er veludført - Nagieb Khaja, Jeppe Findalen, Magnus Mio og Thomas Foght fortjener Cavlingprisen for deres indsats.

Med venlig hilsen

John Hansen, Politiken